

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Rahapeliteutoilla rahoitettujen yleishyödyllisten toimintojen uusi rahoitusmalli

Taustoitusta parlamentaariselle neuvottelukunnalle – 2023-04-25
Caj Lövegren, Strategiaosasto/VNK

Asialista

- Taustoitus
- Tavoitteet ja uusi malli
- Yhteisymmärrysmuistion pääsisältö
- Parlamentaarinen neuvottelukunta

Taustoitus

- Hankkeen tehtävä:
 - Rahapeliuotoilla rahoitettujen toimintojen rahoitusmalli
 - Uusi malli voimaan 1.1.2024
- Työskentelytapa
 - Parlamentaarinen seurantaryhmä
 - Valtiosihteeriryhmä
 - Hankeryhmä (VNK, SM, OKM, MMM, STM, VM)
- Työskentelyn etappeja
 - Työskentelyn aloitus syksy 2021
 - Parlamentaarinen yhteisymmärrysmuistio 8.2.2022
 - Säädös- ym. valmistelu ja tarvittavat HE:t, eduskuntakäsittely 2022-2023
 - Parlamentaarisen neuvottelukunnan asettaminen 03/2023

Tavoitteet

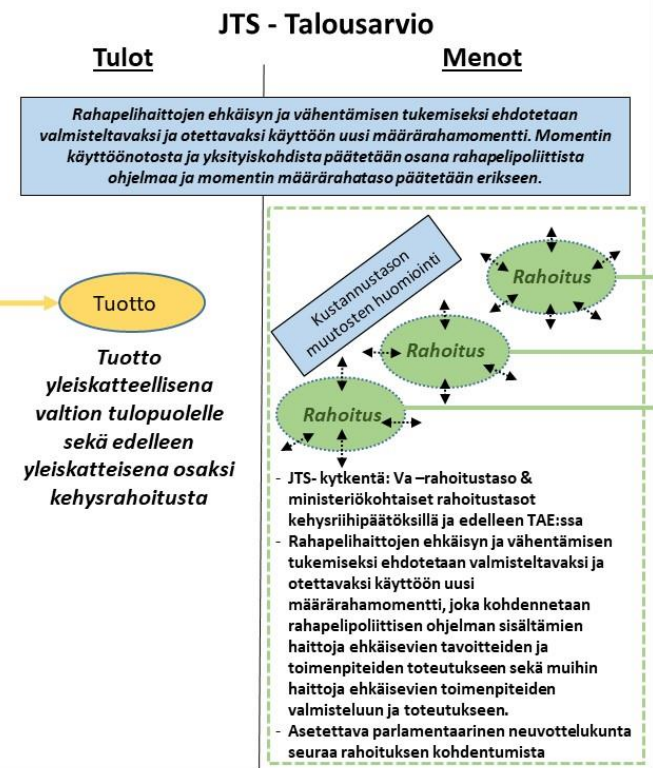
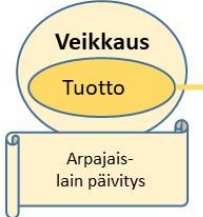
1. **Katkaista** nykyinen **Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton ja nykyisten valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) arpajaislaissa säädettyjen käyttötarkoitusten välinen yhteys.**
2. **Turvata** rahapelien tuotolla aiemmin rahoitetuille sekä mahdollisille uusille vastaaville käyttötarkoituksille **ennustettava, vakaa ja toimijoiden autonomian turvaava riittävä rahoitus.**
3. **Varmistaa** suomalaisen **yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän oikeuttamisperusteiden toteutumista.**
4. **Varmistaa** rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostusten riittävyys sekä **lisätä panostusten ja niillä aikaansaatavien vaikutusten läpinäkyvyyttä ja todennettavuutta.**

Rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoituksessa siirrytään 1.1.2024 alkaen päätöserusteiseen malliin, joka katkaisee nykyisen Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton ja valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) arpaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten välisen yhteyden.

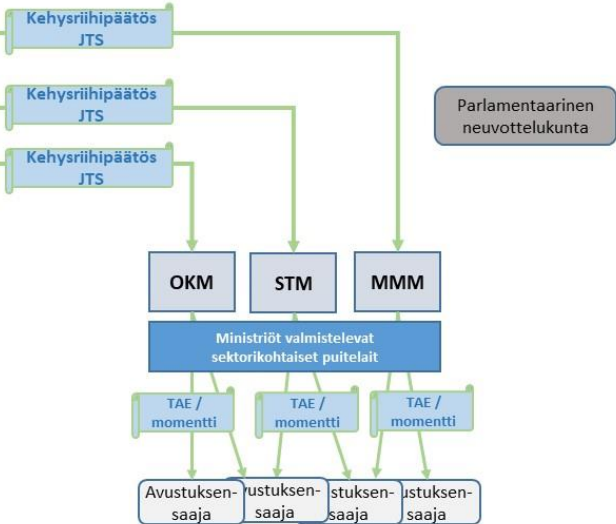
Rahapelituotoilla rahoitettujen toimintojen rahoituksessa siirrytään 1.1.2024 alkaen päätöserusteiseen malliin, joka katkaisee nykyisen Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton ja valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) arpaislaissa säädettyjen yksilöityjen käyttötarkoitusten välisen yhteyden.

52§ Veikkaus Oy:n korvaus STM:lle rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi säilyy

Päätöserusteisen rahoitusmallin keskeiset elementit

- Valtionavustusrahoituksen esitys kolmelle ministeriölle (OKM, STM, MMM) päätetään budjettikäsittelyssä. Avustuksensaajien rahoitus riippuu kunkin vuoden kehyspäätöksistä ja budjettikäsittelystä.
- Rahoituksen ennakoitavuutta on mahdollista tukea
 - JTS-kytkennällä (Va-rahoitustaso JTS-päätöksellä)
 - Valtionavustusministeriöiden (OKM, STM, MMM) sektorikohtaisilla puitelailla. Osana uudistusta ministeriöille valmistellaan uudet sektoripuitelait, mikä yhtenäistää nykykäytäntöä.
 - Parlamentarisella neuvottelukunnalla
- Yhteys valtionavustusrahoituksen jakosuhteisiin ja käyttötarkoituksiin katkeaa, koska ministeriöille myönnettävän valtionavustusrahoituksen käyttötarkoitukset ja jakaminen avustuksensaajille päätetään ministeriökohtaisesti.

Yhteisymmärrysmuistion pääsisältö / Rahoitus

- 1. Siirtymävaiheessa** nykyinen hallitus vie **avustusmäärärahat ministeriöiden momenteille teknisenä muutoksena** kunnioittaen **nykyisiä jakosuhteita, joita esitetään käytettävän myös tulevaisuudessa;**
- 2. Vuodelle 2024 kohdennettava** avustustoiminnan **kokonaisrahoitustaso** perustuu vuosien 2013-2022 valtionavustusrahoituksen ja veteraaneille kohdennetun valtionavustusrahoituksen kymmenen vuoden reaalisten keskiarvojen väliseen erotukseen, joka on 930 meuroa. Em. summaan lisätään vuodelle 2022 veteraaneille kohdistettu 60,4 milj. euron rahoitus, tällöin valtionavustusrahoituksen taso vuodelle 2024 on 990 milj. euroa. Vuosina 2025-2026 kokonaisrahoitustason määrittelyssä huomioidaan vuosittainen veteraanien rahoituksen alentuminen;
- 3. Vuoden 2023 avustustoiminnan kokonaisrahoitustaso ei merkittävässä määrin poikkea** vuoden 2024 lähtötasosta;
- 4. STM:n jakamattomat varat puretaan tasasuuruusina erinä** vuosina 2024-2026. Jakamattoman purku toteutetaan vasta vuosien 2024-2027 kehysvalmistelun yhteydessä, jolloin tiedetään jäljellä olevan jakamattoman tarkka määrä;
- 5. Siirtymäajan jälkeen** nykyisten rahapelitoimintojen tuoton **valtionavustusrahoituksen kokonaistason suuruusluokka vastaa vähintään Veikkaus Oy:n arvioitua tuoton tasoa;**
- 6. Parlamentaarisen TKI-ryhmän ehdotus** tieteen rahoituksen kasvattamisesta vuoteen 2030 mennessä **ei vaikuta tähän kokonaisuuteen.**

Rahoitusmallin valmistelussa **on tiedostettu**, että **poikkeuksellisissa taloudellisissa tilanteissa** hallitus ja eduskunta **arvioivat** kunkin vuoden **avustusmäärärahojen tasoa osana budjettipäätöksentekoa.**

Yhteisymmärrysmuistion pääkohdat / Muut

- Järjestöjen oma varainhankinta
 - Jatkovalmistelussa kootaan järjestöjen omien varainhankintamallien kehittämisestä toimenpide-esitys (ks. VM:n valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke)
- Järjestöjen autonomia
 - Jatkovalmistelussa selvitetään kattavasti järjestöjen autonomian toteutuminen uuden rahoitusmallin lainsäädäntökehikossa (ks. VM:n valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke)
- Avustuskeskus
 - Jatkovalmistelussa selvittää yhteisen avustuskeskuksen perustamisen hyödyt, haitat ja toimintaedellytykset.
- Rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen
 - Rahapelihaittojen ehkäisyn ja vähentämisen tukemiseksi on perusteltua arvioida rahapelipoliittisen ohjelman valmistelun yhteydessä joko suoraan Veikkaus Oy:n tuotosta rahoitettavan tai kehysrahoitukseen perustuvan määrärahamomentin perustamista tukemaan toimia rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Mahdollisen uuden rahoituslähteen tarkoituksena olisi rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostuksien riittävyyden varmistaminen sekä näiden panostusten läpinäkyvyyden ja todennettavuuden parantaminen.

Parlamentaarinen neuvottelukunta

- Yhteisymmärrysmuistiossa ehdotettiin neuvottelukunnan asettamista **seuraamaan yleishyödyllisille yhteisöille** (mm. kansalaisjärjestöille) **suunnattua vuosittaista rahoitusta sekä toiminnan kehittämistä**.
- Vahva **neuvoa-antava rooli** erityisesti rahoituksen kokonaistason määrittelyssä, mutta sillä ei olisi välitöntä ohjaavaa roolia.
- **Voi kuulla ja antaa lausuntoja** yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaedellytysten ja julkisen sektorin niille osoittamien resurssien kehittämisestä.
- **Valtioneuvosto asettaa** parlamentaarisen neuvottelukunnan **eduskuntakaudeksi kerrallaan**.
- **Ensimmäisen neuvottelukunnan tehtäviin** kuuluu lisäksi **arvioida parlamentaarisen neuvottelukunnan juridinen säädöspohja** ja tehdä siitä esitys valtioneuvostolle neuvottelukunnan toimikauden loppuun mennessä.
- **Asetettu 24.2.2023.**

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

Kiitos